

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен доктор

Автор на дисертационния труд: Ана Коцева

Тема на дисертационния труд: Прагматични аспекти при изразяване на оплакване, молба и извинение в английския и македонския културен код, **Направление:** 2.1

Филология

Автор на становището: проф. д-р Петя Начева Осенова, СУ „Св. Кл. Охридски“

Със заповед № 894/16.05.2022 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ съм определена за член на журито по защитата за дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор". Представеният набор от материали от кандидата включва всички необходими документи по процедурата. Ана Коцева е изпълнила минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Всъщност тук бих искала да отбележа, че за ОНС "доктор" се изискват три публикации по дисертационния труд. Но дисертантката е представила в справката много повече публикации, както и едно цитиране. Тези факти ясно показат усърдността и научната активност на Ана Коцева.

Дисертантката е родена на 11.02.1992 г. в Щип, Република Северна Македония. През 2014 г. тя получава бакалавърска степен по превод между английски и македонски в университета „Гоце Делчев“ в същия град. По-късно, през 2017 г., дисертантката получава и магистърска степен по английска филология от този университет.

Прави впечатление целенасочният интерес на Ана Коцева към науката на превода. Освен придобиването на степени, тя получава и редица сертификати в областта на педагогиката, методиката, преподаването, превода. Дисертантката успешно съвместява позиция в нейната Алма матер с преподавателска работа по английски език в училище в Република Северна Македония.

Дисертантката има общо 12 публикации, 4 от които са свързани с дисертационния й труд. Тези, които са по темата на дисертацията, включват контрастивен подход в изследванията.

От всички общо 12 публикации 4 са в съавторство и 8 са самостоятелни. Една публикация в съавторство е индексирана в Скопус (представена като публикация по дисертацията) и една публикация е глава от колективна монография. (също представена

като публикация по дисертацията). Публикациите са в издания в чужбина, България и Северна Македония. В тематичен план статиите разглеждат следните проблеми: а) различни аспекти на прагматиката и б) обучението по английски език в контрастивен план (модерни средства и стратегии в класната стая). Коректно са отделени публикациите, конкретно свързани с темата на дисертацията.

Авторефератът (66 стр.) отговаря на всички изисквания на жанра. Той е изчерпателен и правилно отразява основните моменти и научните приноси на дисертантката.

Темата на дисертацията е изключително приносна в областта на межкултурната езикова картина на света от гледна точка на прагматиката. В случая авторката се фокусира върху сравнение на езиковите стратегии при оплакване, молба и извинение в македонския и американския културен код.

Дисертацията (общо 299 стр.) е представена на английски език. Тя се състои от Увод, четири глави и заключение. Включени са и множество приложения, свързани с емпиричния подход, приложен в дисертацията. Резултатите са илюстрирани с много таблици и графики в самия текст. Използваната литература включва 187 заглавия, което показва богатата осведоменост на авторката по въпроса на дисертационния труд.

Уводът представя мотивацията за избраната тема, както и обекта и целите на изследването, хипотезата, изследователският въпрос. Обект на дисертацията е начинът на изразяване на три речеви акта в двата разглеждани езика – оплакване, молба и извинение. Дисертантката правилно е избрала част от речевите актове, за да може да представи по-задълбочени наблюдения. Също така самите три речеви акта са подбрани като едни от най-честите в комуникацията. Цел на работата е определянето на прагматичната структура на молбата, оплакването и извинението в двата културни кода. Основната хипотеза на авторката е, че ще има различия в прагматичната структура в двата кода. Затова са потърсени типичните форми на изразяване на тези актове, типичните стратегии и разликите между тях. Използвани са два метода за оценка на данните – квантитативен (статистически) и квалификативен. За първия метод е използвана SPSS системата. От увода не става много ясно какъв е квалификативният метод. Би било полезно да се даде повече информация на читателите за всички методи, както и линкове към информацията в интернет. **Първа глава** представя в голяма пълнота литературата по темата за речевите актове. Тя включва различните подходи към речевите актове: конвенционален (Остин), интенционален (Сърл),

инференциален (Грайс); структура на речевите актове с фокус на избраните три (основни характеристики, директни и недиректни актове, видове таксономии, отношения с учтивостта, в културен аспект, от перспективата на културния код); речевите актове в дискурса и межкултурните аспекти на трите избрани акта. Дисертантката изразява ясно своята позиция на редица места, особено когато става въпрос за респонденти от Република Северна Македония. Мисля, че този критичен елемент може още да се засили в текста и да обхване и други възгледи в изследваната литература. **Втора глава** представя методологията на труда. Дефинирани са 8 изследователски въпроса, свързани с особеностите на трите речеви акта в двата разглеждани културни кода. Очакването е да се има съществени различия в изразяването на трите речеви акта. Има две променливи – социолингвистични и контекстни. Константен е единствено езикът. Както беше отбелязано и по-горе, прилагат се два типа анализ – количествен и качествен. Първият обработва събраните данни чрез системата SPSS с ANOVA анализ на вариативността, както и с независим T-test. Най-важното е, че статическите анализи показват статистическа значимост, което означава, че са надеждни. Отново тук не се казва много за качествения анализ. По подразбиране това е наблюдение от човек над данните, но е добре да има по-подробни обяснения как точно става това наблюдение. Дадени са данни респондентите. Като инструмент за събиране на данните се използва Discourse Completion Task (DCT). Подробно е описана самата процедура и стъпките в нея. Също така са представени стратегиите и модификаторите (външни и вътрешни) за трите речеви акта. Много полезно би било да има малко обобщение след тази, както и след всяка част на дисертацията. **Трета глава** е посветена на резултатите от изследването. Първо са разгледани квантитативният и квалификативният анализ. Дадени са анализи на социалните параметри (възраст, пол, занимание и т.н.). Доказват се разликите в прагматичната структура в двата разглеждани кода. Схемите позволяват да се видят разликите и в степените на използване на даден вид стратегия. Към схемите има и примери, които да покажат реални примери за различните стратегии в двата кода. Успешно са очертани параметрите на всеки от трите речеви акта под формата на предпочитани стратегии и модификатори. Отново бих препоръчала тази несъмнено много приносна част да завърши с кратко обобщение на най-важните резултати. Или да се напише кратко, че това обобщение всъщност ще бъде направено в Четвърта глава.

Четвърта глава разглежда подробно резултатите, описани в предходната глава Трета. От моя гледна точка тази глава представя качествения анализ. Затова, преди да се публикува трудът, е добре да се помисли за по-ясна структура на текста от гледна точка на читателя. Интересно за мен беше да видя и точките на сходства между респондентите, независимо че изследователският въпрос е насочен към доказване на различията и всъщност тази хипотеза е аргументирано доказана. Анализът разглежда последователно молбите, извиненията и оплакванията. Приносът на тази част е вникването в спецификите на конкретните предпочитани езикови стратегии в двата кода. Езиковият материал е богат и разнообразен. Изключително добро впечатление ми направи включването на част **Ограничения на изследването**. Така става ясно, че дисертантката е наясно не само със силните страни на данните и методите си, но и със слабите. В случая това са включените билингви, липсата на втори метод за събиране на данни, твърде разнообразните и многобройни класификации на модификаторите. **Заключението** описва много ясно и подробно изводите, които следват от направените анализи на данните. Тези изводи показват различията и сходствата в стратегиите между носителите на двата кода, но по-интересното е, че показват и вариативността, предпочитаемостта, т.е. и нюансите в поведението на респондентите. Не по-малко важна част е тази с **Препоръките** за използване на изследването за целите на обучението. Изведени са шест основни приноса. Те коректно отразяват резултатите в текста: използване на големи данни в контрастивен план; дефиниране на параметрите на три речеви акта в два културни кода; установяването на маркера *социална дистанция* като най-важен за формата на прагматичната структура; показване на нуждата от контекст при разглеждане на речевите актове; интерпретирането на речевия акт като множество реализации, в които се показват различни предпочитания към езикови стратегии и възможност за директно прилагане на резултатите в обучението, както и за надграждане.

Въз основа на всичко казано от мен по-горе по отношение на качествата на представената дисертация, бих искала да заявя, че убедено предлагам на уважаемото жури да присъди на Ана Коцева научната и образователна степен „доктор“.

Дата: 28.06.2022 г.

Автор на становище:

PEER REVIEW

of a dissertation for obtaining the educational and scientific degree of ‘Doctor’

Author of the dissertation: Ana Kotseva

Dissertation topic: Pragmatic aspects in expressing complaint, request and apology in the English and Macedonian cultural codes, **Field:** 2.1 Philology

Peer Reviewer: Petya Nacheva Osenova, PhD, professor at Sofia University "St. Kliment Ohridski"

By Order No.894 / 16.05.2022 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski" I was appointed as a Member of the Scientific Jury for the defense of the dissertation for obtaining the educational and scientific degree of ‘Doctor’. The set of materials presented by the candidate includes all necessary documents relevant to the procedure. Ana Kotseva has met the minimum national requirements according to Art.2b, Para.2 and 3 of DASRBA. In fact, I would like to emphasize here that three dissertation related publications are required for obtaining ESD of ‘Doctor’. However, the doctoral student has presented many more publications in her reference, as well as one citation. These facts clearly show the diligence and scientific activity of Ana Kotseva.

The doctoral student was born on February 11th, 1992, in Stip, the Republic of North Macedonia. In 2014, she obtained a Bachelor's Degree in translation between English and Macedonian at Gotse Delchev University in the same city. Later, in 2017, the doctoral student obtained a Master's Degree in English Philology from the same university.

Ana Kotseva's purposeful interest in the science of translation is impressive. Besides the educational degrees obtained, she also received a number of certificates in the field of pedagogy, methodology, teaching, and translation. The doctoral student has managed to successfully combine a position at the local Alma Mater with a job teaching English at a school in the Republic of North Macedonia.

The doctoral student has a total of 12 publications, 4 of which are related to her dissertation thesis. Those related to the topic of the dissertation include a contrastive approach in research.

From the total of 12 publications, 4 are co-authored and 8 are independent. One co-authored publication is indexed in Scopus (submitted as a dissertation publication) and one publication is a chapter in a collective monograph (also presented as a dissertation publication). The presented

works were published abroad, in Bulgaria and in North Macedonia. Thematically, the articles address the following issues: a) various aspects of pragmatics and b) English language teaching in a constructivist context (modern classroom tools and strategies). The publications specifically related to the topic of the dissertation are correctly set apart from the rest.

The abstract (66 pages) meets all the requirements of the genre. It is comprehensive and correctly reflects the main points and scientific contributions of the doctoral student.

The topic of the dissertation represents a significant contribution to the field of the cross-cultural linguistic picture of the world from the perspective of pragmatics. In this case, the author focuses on a comparison of the language strategies for complaining, requesting and apologizing characteristic of the Macedonian and American cultural codes.

The dissertation (299 pages in total) is written in English. It consists of an Introduction, four chapters and a Conclusion. Also included are numerous appendices related to the empirical approach applied in the dissertation. The results are illustrated with many tables and graphs embedded in the text itself. The literature used includes 187 titles, which shows the author's vast knowledge on the issue discussed in the dissertation.

The **Introduction** sets forth the motivation for the chosen topic, as well as the subject and the objectives of the study, the hypothesis, the research question. The doctoral dissertation has as its subject the way of expressing three speech acts in the two languages under consideration, namely, complaint, request and apology. The doctoral student has correctly focused on only part of the speech acts in order to present more in-depth observations. Also, the three speech acts in themselves have been chosen as being some of the most frequent ones in the course of communication. The aim of the work is to determine the pragmatic structure of the request, complaint and apology in the two cultural codes. The main hypothesis of the author is that there will be differences in the pragmatic structure in the two codes. Therefore, the typical forms of expression of these acts, the typical strategies and the differences between them were sought. Two methods were used to evaluate the data – quantitative (statistical) and qualitative. The SPSS system was used as the first method applied. It is not very clear from the Introduction what the qualitative method involves. It would be helpful to give readers more information about all the methods used, as well as links to the information available on the Internet. **Chapter One** presents, in great detail, the literature on the subject of speech acts. It includes the different approaches to speech acts: conventional (Austin), intentional (Searle), inferential (Grice); the structure of speech acts with a

focus on the selected three main features (direct and indirect acts, types of taxonomies, relations with politeness, in cultural aspect, from the perspective of the cultural code); the speech acts in discourse and the intercultural aspects of the three selected acts. The dissertation clearly expresses her position in a number of places, especially when it comes to respondents from the Republic of North Macedonia. I think that this critical component can be further strengthened in the text to encompass other views in the researched literature. **Chapter Two** presents the methodology of the work. Formulated have been eight research questions related to the peculiarities of the three speech acts in the two considered cultural codes. The expectation is that there will be significant differences in the expression of the three speech acts. There are two variables – sociolinguistic and contextual. Only the language is a constant. As noted above, two types of analysis are applied, namely, quantitative and qualitative. The former processes the collected data, through the SPSS system, by means of ANOVA analysis of variance as well as independent T-test. Most importantly, the statistical analyzes show statistical significance, which means that they are reliable. Again, not much been said here about the qualitative analysis. By default, this is human observation of the data; however, more detailed explanations should be given as to how exactly this observation is conducted. Provided have been data from the respondents. The Discourse Completion Task (DCT) was used as a data collection tool. The procedure itself and the steps in it have been described in detail. Also presented have been the strategies and modifiers (external and internal) for the three speech acts. It would be very useful if there were a brief summary following this chapter, as well as at the end of each part of the dissertation. **Chapter Three** is devoted to the results of the research. First, the quantitative and qualitative analyses have been considered. Analyzes of the social parameters (age, sex, occupation, etc.) have been presented. Demonstrated have been the differences in the pragmatic structures between the two considered codes. The diagrams make it possible for the differences in the extent of use of a given type of strategy to be observed. The diagrams have been illustrated with examples showing real-life examples of the different strategies in the two codes. Successfully outlined have been the parameters of each of the three speech acts in the form of preferred strategies and modifiers. Again, I would recommend that this, undoubtedly extremely informative, section should be concluded with a brief summary of the most important results. Or else, indicated should be that such a summary is actually forthcoming in Chapter Four.

Chapter Four elaborates on the results described in the preceding Chapter Three. From my point of view, this chapter presents the qualitative analysis. Therefore, before publishing the work,

it is a good idea to consider giving the text a clearer structure from the reader's perspective. It was also interesting for me to observe the points of similarity between the respondents, even though the research question was aimed at proving the differences between them, this hypothesis being actually proven by strong arguments. The analysis considers the requests, apologies and complaints in sequence. The contribution of this part is the deep understanding of the specifics of the particular preferred language strategies in the two codes. The language material is rich and varied. I was very impressed by the inclusion of a section entitled “**Limitations of the Study**”. Thus, it becomes clear that the doctoral student is aware not only of the strengths of her data and methods, but also of their weaknesses. In this case, these are the included bilinguals, the lack of a second data collection method, the very diverse and numerous classifications of modifiers. The **Conclusion** describes very clearly and in detail the conclusions that can be drawn from the data analyses. These findings show the differences and similarities in the strategies between the bearers of the two codes; but what is more interesting, they also show the variability, the preference, that is, the nuances in the respondents' behaviour. Equally important is the section containing **Recommendations** for using the research for teaching purposes. Six main contributions have been identified. They correctly reflect the results achieved in the text: use of big data in a contrastive plan; defining the parameters of three speech acts in two cultural codes; identifying the *social distance* marker as the most important one in forming the shape of a pragmatic structure; showing the need for context when considering speech acts; interpretation of the speech act as multiple implementations through which different preferences for language strategies are shown; and the possibility of directly applying the results in teaching as well as for upgrading.

Based on everything I have said above regarding the merits of the presented dissertation, I would like to state that I confidently propose to the esteemed Jury that Ana Kotseva should be awarded the scientific and educational degree of ‘Doctor’.

Date: June 28th, 2022

Peer Reviewer: